

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Яна Білик,

студентка 1 курсу ОС магістр

Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук.керівник: **А. В.Омеляненко,**

к.пед.н., доцент (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНИХ УМІНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ІГРАХ ЗА СЮЖЕТАМИ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ

Актуальність дослідження зумовлена новими тенденціями в розвитку системи національного дошкільного виховання; соціальною значущістю проблеми розвитку у дітей діалогічного мовлення; формування мовленнєвої компетенції у різних видах діяльності. Мовленнєва компетенція дошкільнят визнана однією з провідних базисних характеристик особистості (А. Богуш, С. Бухвостова, М. Вашуленко, Л. Парамонова), одним із чинників якої є діалогічна компетенція.

Проблема розвитку діалогічного мовлення знаходить своє практичне втілення у низці дисертаційних досліджень останніх років (О. Амацьєва, В. Захарченко, Н. Луцан, Е. Палихата, Н. Савінова, В. Скалкін, Г. Чулкова, В. Хаджирадева). Вплив гри на розвиток мовлення дітей висвітлено в роботах Н. Водолаги, В. Захарченко, Н. Луцан, Г. Смольнікової [1,2,3]. Вивчення стану означеної проблеми засвідчило однобічний підхід до формування діалогічної компетенції старших дошкільників, що обмежується ситуацією організованого навчання і недостатнім використанням набутих умінь в інших видах діяльності (ігровій, трудовій, комунікативній тощо).

Об'єктом дослідження є художньо-мовленнєва діяльність старших дошкільників.

Предмет дослідження – процес формування діалогічних умінь у дітей старшого дошкільного віку в іграх за сюжетами художніх творів.

Спираючись на дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних вчених у своїй роботі ми провели аналіз психологічної літератури, для порівняння, зіставлення, узагальнення одержаної інформації з метою визначення основних ідей і понять з досліджуваної проблем.

Мета дослідження: науково обґрунтувати й експериментально апробувати педагогічні умови та методику формування діалогічних умінь старших дошкільників в іграх за сюжетами художніх творів.

Ми використали методичний арсенал, а саме такі методи і прийоми: ігри-заняття – фронтальні та підгрупові бесіди; ранкові привітання; ігри-інсценізації; ігри за сюжетами художніх творів; розігрування жартівливих інсценівок за змістом художніх творів.

У діалогах на запропоновані теми: «Розмова з незнайомою людиною», «У лікаря», «Запрошуємо на свято», «Запрошення до гри (танцю)», «День народження», «Дружні стосунки», «У незнайомому місті», «Зустріч друзів», «Родинні взаємини», «Вихователь і діти», пропонували дітям творчі завдання, що передбачали використання різноманітних

мовленнєвих конструкцій. Додержувались всіх форм увічливості в розмові зі знайомими дорослими; називати всіх дорослих на ім'я та по-батькові. В роботі з дітьми широко використовували казки про тварин, українські народні казки з діалогами: „Коза-дереза”, „Пан Коцький”, „Хитрий півень”, „Про неробу Юрка”, „Рукавичка”, „Колосок”, „Пан та селянин”, „Три брати”.

Засобом розвитку діалогічних умінь дошкільників виступили ігри за сюжетами художніх творів, оскільки саме з них діти черпають зразки красивого правильного образного мовлення, засвоюють різні форми мовленнєвих еталонів, опановують культуру мовлення. Для художніх творів характерні такі національні риси діалогічного мовлення: вживання поетичних слів і словосполучень; пестливих слів; краса звукового складу української мови; вживання ввічливих слів стосовно людей старшого віку; поширене вживання вигуків; численні фольклорні скарби українського народу; тісний зв'язок з різними видами театру.

Таким чином, однією з найважливіших складових формування дитячої особистості є формування діалогічних умінь в іграх за сюжетами художніх творів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Луценко І. Культура мовленнєвого спілкування: зміст і методи роботи. *Дошкільне виховання*. 2004. №5. С. 10-12.
2. Смольнікова Г. Вчимо дітей спілкуватися. *Дошкільне виховання*. 2004. №9. С. 14-16.
3. Чулкова А. В. Методика обучения диалогической речи детей дошкольного возраста. Одеса. 1994. 143 с.

Тетяна Булах,

студент 1 курсу магістратури

Факультету дошкільної, соціальної та спеціальної освіти

Наук. керівник: **Л. І. Зайцева,**

док-р пед. н., професор (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УЯВЛЕНЬ ПРО ОБ'ЄКТИ ДОВКІЛЛЯ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ

Актуальність. На етапі розбудови інформаційного суспільства, інтеграції України до світової спільноти перед освітою постає проблема формування особистості, яка володіє системою наукових знань.

Цілеспрямований процес опанування знань починається в ранньому віці. У психолого-педагогічних дослідженнях (А. Богуш, Н. Гавриш, Е. Вільчковський, О. Кононко, Т. Поніманська та ін.) дитину, що розвивається у віковому проміжку від одного до трьох років життя, називають дитиною раннього віку. Науковці доводять (О. Поддяков, А. Венгер, В. Давидов), що правильно організоване навчання забезпечить високий рівень розвитку здібностей малюків, якими вони самостійно оволодіти не зможуть. Педагогу потрібно створити такі умови, щоб вихованці переживали радість відкриттів, подив від нового, оволодівали способами пізнання, предметно-перетворювальними діями.

Питання пов'язані з визначенням змісту роботи, завдань, форм,